

[Fuglsang.]

til at komme. Man ville kunne komme længere også med hensyn til baggrunden for hele sagen, både for kaptajnernes og Kjærboels handle måde, nemlig et spil mellem Handelen og dens interesser og private aggressive selskaber og deres interesser, et spil, som det uden direkte at vedrøre denne sag også ville kunne have sin praktiske betydning for fremtiden for forholdet mellem Danmark og Grønland at få belyst.

Aksel Larsen: Når man har hørt en del taler blive oplæst her, har man jo ikke just indtrykket af, at denne diskussion, uanset hvad der kommer frem under den, kan foranledige, at de forskellige partier, hvis ordførere har talt, agter at lade sig påvirke af diskussionen eller eventuelt oven i købet skifte mening. På den anden side er det vel rimeligt, at man giver sit bidrag til diskussionen og i hvert fald korrigerer visse ganske åbenlyse misforståelser, og samtidig er det nødvendigt at sige noget om det dagsordensforslag, der er stillet.

Lad mig først få lov til at fremkomme med en bemærkning til det ærede medlem hr. Niels Andersen i anledning af den brejdelse, han kom med til dem, der har stillet forslag om rigsret. Det har jeg jo også gjort, selv om man ganske vist så vidt muligt søger at lade, som om der ikke er andre, der har stillet rigsretsforslag end venstre og de konservative; jeg siger ikke så meget til, at den konservative presse, når den overhovedet omtaler denne sag, fortæller, at det udelukkende er det ærede medlem hr. Ninn-Hansen, der har stillet et sådant forslag, men jeg synes ærlig talt, at et officielt organ som Nordisk Kontakt godt kunne betro sine læsere, at også andre har gjort det, så meget mere som jeg kom med forslaget allerede i august, mens det ærede medlem hr. Ninn-Hansen dengang var modstander af det og modstræbende kom med et den 28. oktober. Men lad nu det være. Det er blot noget, jeg synes skal siges af hensyn til den historiske sandhed.

Det ærede medlem hr. Niels Andersen spørger: hvorfor stilledes der ikke forslag om rigsret i 1957, og så besvarer han sit spørgsmål derved, at han siger: fordi man ikke dengang havde katastrofen som baggrund. Det er jo en meget nem måde at

klare det på. Det, der er sagen, er, at i 1957 var der ikke ret mange, der anede, at der havde foreligget 2 kaptajnerserklæringer, og at man havde aftunget kaptajnerne erklæring nr. 2, som siger det modsatte af erklæring nr. 1. Det er det, det drejer sig om. Det er derfor, der er blevet en sag, og det er derfor, der er foreslået rigsretstiltale her. I hvert fald er det derfor, jeg har stillet mit forslag om rigsretstiltale, fordi jeg mener, det er den eneste måde, man kan få undersøgt den sag på, uanset om der bliver tale om domfældelse eller ikke domfældelse.

Det ærede medlem fru Edel Saunte siger, at forslagsstillerne — det er formentlig venstre og de konservative, det ærede medlem tænker på, men jeg har jo lov til at tage det til mig også — håber nok, at blot de samme spørgsmål, som er stillet af dommerudvalget, bliver stillet til de pågældende for en domstol, vil de svare helt anderledes. Jeg ved naturligvis ikke, hvad andre håber på, men jeg synes, det er fantastisk, at nogen kan sige noget sådant. Jeg går ud fra som givet, at for en domstol eller i et undersøgelseskammer — og der er intet i vejen for, at rigsretten kan bede et undersøgelseskammer ved Københavns byret om at undersøge sagen nærmere — vil der blive stillet helt andre, sandsynligvis meget mere nærgående og meget mere intrikate spørgsmål, end det uvildige dommerudvalg har skullet stille. Det er nu engang sådan, at hvis man har en regulær retsforhandling, hvor der er en anklager og en forsvarer, som hver ud fra deres pligt og interesse skal søge sagen belyst, kan den blive mere grundigt belyst, end hvis man har et uvildigt dommerudvalg — hvis arbejde i øvrigt efter min mening ikke kan stå for kritik, og det tror jeg jeg har dokumenteret tilstrækkeligt, da vi havde denne sag til første behandling. Det er altså højst sandsynligt, at der ikke blot vil blive stillet de samme spørgsmål, men at der også vil blive stillet helt andre og i høj grad supplerende spørgsmål. Det er sandsynligt, at man ved en eller anden form for retsbehandling af denne sag kan få den langt bedre belyst og dermed få afgjort, om der er noget ansvar at pålægge nogen, og i så tilfælde hvem.

Det ærede medlem siger, at vi må her henholde os til det forhåndenværende ma-